

ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ

(28:16-20)

ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਮੱਤੀ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੇਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਕਾਰ ਹੈ। ਮੱਤੀ ਨੇ ਯਤੁਸਲਮ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਸਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਫੋਕਸ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਇਵੈਂਜ਼ਿਕਲ ਭਾਵ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਖਸ਼ਬਧਰੀ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬਰਾਬਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਹੈ।

ਪਿਛੋਕੜ (28:16, 17)

¹⁶ਫੇਰ ਉਹ ਗਿਆਰਾਂ ਚੇਲੇ ਗਲੀਲ ਵਿਚ ਉਸ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਗਏ ਜਿਥੇ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ¹⁷ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਪਰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਭਰਮ ਕੀਤਾ।

ਆਇਤ 16. ਸੰਯੋਜਕ ਫੇਰ (de) ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਲਾਈ ਗਈ ਇਸ ਝੁਠੀ ਖਬਰ ਨਾਲੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਅੱਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ, ਰਸੂਲਾਂ ਦਾ ਸੋਗ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ! ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਕਿ ਅੱਗੇ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਰਿਸਤੇ ਦੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਨੋਹੇ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ (28: 7, 10)। ਗਿਆਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਯਹੂਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ (27: 5) ਗਲੀਲ ਵਿਚ ਗਏ ਜਿਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਰਸੂਲ ਇਕ ਖਾਸ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਗਏ ਜਿਥੇ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਕਿਸ ਪਹਾੜ ਤੇ ਮਿਲਣਾ ਹੈ (26: 32)। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਪਹਾੜ ਹੈ (28: 10)। ਮੱਤੀ ਵਿਚ ਪਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਹਨ (5: 1; 14: 23; 15: 29; 17: 1; 21: 1)। ਇਸ ਪਹਾੜ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ।

ਆਇਤ 17. ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ (28: 9); ਪਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਭਰਮ ਕੀਤਾ (distazo)। ਸੱਕ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਢੂਜਾ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਰ. ਟੀ. ਵ੍ਰਾਸ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਿਆ ਸ਼ਬਦ distazo ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਝਿਜਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ (ਤੁਲਣਾ 14: 31, ਨਵੇਂ ਨੇਮ

ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਇੱਕੋ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਹੈ)।¹ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਯਕੀਨ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀ ਉੱਠੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ (ਲੁਕਾ 24:11)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੱਛੀ ਖਾਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ (ਲੁਕਾ 24:39-43; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 20:24-29)। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਸੱਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਗਲੀਲ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਉੱਠੋ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਜਿਸੂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (28:18-20)

ਜਿਸੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਵਾਂਗੁ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਖਤਿਆਰ ਵਾਲੇ ਵਾਂਗੁ’ (7:29) ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਲਕਵੇ ਦੇ ਇਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਈ ਦੇ ਕੇ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ (9:2-8)। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ, ਚੰਗਿਆਈ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (11:27; ਵੇਖੋ 21:23-27)। ਜਿਸੂ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਇਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਭਰਿਸ਼ਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰੋਗ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਮਾਂਦਗੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ’ (10:1)। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜ ਜਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਸੀ।

‘ਸਾਰਾ ਇਖਤਿਆਰ’ (28: 18)

¹⁸ਅਤੇ ਜਿਸੂ ਨੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਖਿਆ, ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਖਤਿਆਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਇਤ 18. ਜਿਸੂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ‘‘ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਖਤਿਆਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।’’ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਵਉਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬਣਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, ‘‘ਇਸ ਕਾਰਣ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਤ ਉੱਚਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸਭ ਨਾਮਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ’’ (ਫਿਲੀਪੀਆਂ 2:9)। ਅੱਜ ਮਸੀਹੀਅਤ ਵਿਚ ਸਭ ਕਥ ‘‘ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ’’ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 15:16; 16:23-26), ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਸ ਆਖਰੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ (ਲੁਕਾ 24:46, 47; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38; 4:12; ਭੁਲੋਸੀਆਂ 3:17)। ਜਿਸੂ ਅਤਿ ਮਹਾਨ ਬਣਨ ਕਰਕੇ ਝੁਦਾ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਉੱਪਰ ਉਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ (22:44; 26:64; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:34-36; ਫਿਲੀਪੀਆਂ 2:9-11)। ਉਹ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 15:24-28); ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਹੈ (ਅਫਸੀਆਂ 1:20-23; ਭੁਲੋਸੀਆਂ 1:18)।

‘ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਚੇਲੇ ਬਣਾਓ’ (28: 19)

¹⁹ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਚੇਲੇ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ

ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿਓ।

ਆਇਤ 19. ਸਾਰਾ ਇਖਤਿਆਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ‘‘ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਕੇ ... ਚੇਲੇ ਬਣਾਓ।’’ ਯੂਨਾਨੀ ਕ੍ਰਿਦੰਤ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਜਾ ਕੇ’’ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹੋ’’ ਜਾਂ ‘‘ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹੈ ‘‘ਚੇਲੇ ਬਣਾਓ’’ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਦੰਤ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਮੌਰਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ: ‘‘ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੇਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਜੋਰ ਚੇਲੇ ਬਣਾਓ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।’’³

‘‘ਚੇਲੇ ਬਣਾਓ’’ (*matheteuo*) ਤੋਂ ਭਾਵ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਣਨ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਚੇਲੇ ਬਣਨ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਅੱਗੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਰਸ਼ਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਮਿਟਿਡ ਕਮੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ‘‘ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੀਆਂ ਗੁਆਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੇਡਾਂ’’ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵੱਲ’’ ਜਾਣ ਜਾਂ ‘‘ਸਾਮਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਵੜਨ’’ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ (10: 5, 6)। ਇਸ ਕਮੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਸੁਨੋਹਾ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16: 15)।

‘‘ਕੌਮਾਂ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸਬਦ (*ethnos* ਤੋਂ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ’’ ਜਾਂ ‘‘ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ’’ (4: 15; 6: 32; 10: 5, 18; 12: 18, 21) ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੂਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ‘‘ਯਹੁਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਅ ਉੱਤੇ ਤੌਬਾ ਅਤੇ ਪਾਪਾ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰਥ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ’’ (ਲੂਕਾ 24: 47)। ਇੰਜੀਲ ਭਾਵ ਖੁਸ਼ਬੁਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੁਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਯਹੁਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1–7) ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਯਹੁਦੀਆਂ, ਸਾਮਰੀਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8; 9), ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10–28)।

ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਮੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਬਰਾਹਾਮ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ (1: 1, 2)। ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਕੌਮਾਂ ਬਰਕਤ ਪਾਉਣਗੀਆਂ (ਉਤਪਤ 12: 3; 22: 18)। ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਯਿਸੂ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3: 8, 16)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਝਾਸ ਕੌਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੁਣਿਆ। ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ‘‘ਕੌਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੇ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੈ (ਵੇਖੋ ... 3: 9; 8: 11–12; 12: 21; 21: 28–32, 41–43; 22: 8–10; 24: 14, 31; 26: 13)।’’⁴

ਚੇਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਬਪਤਿਸਮਾ (ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਢੁਬਕੀ) ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦਾ ਅਹਿਮ ਭਾਗ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ

ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (3:6 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈਣ ਲੱਗੀ: ‘‘ਯਿਸੂ ਯੂਹੰਨਾ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤੇ ਚੇਲੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਯਿਸੂ ਆਪੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਹਦੇ ਚੇਲੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ)’’ (ਯੂਹੰਨਾ 4:1, 2)। ਆਪਣੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਦਾ ਯਿਸੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਗ੍ਰੋਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਯੂਹੰਨਾ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨਾਲੋਂ ਫਰਕ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੋਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰਾਜ (ਕਲੀਸੀਆ) ਆ ਚੁਕਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2)।

ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਖਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਬਾ ਕਰਨਾ ਭਾਵ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਮੁਝਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਲੁਕਾ 13:3, 5; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38)। ਤੋਬਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਖੁਦਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:37; ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10)। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਕਾਰਜ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38)।

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਬਪਤਿਸਮਾ ‘‘ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇ ਲਈ [ਜਾਂ ਨਮਿੱਤ]’’ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38), ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਇਸ ਹਲੀਮੀ ਭਰੇ ਕੰਮ ਲਈ ਉਹ ਸਲੀਬ ਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭਰੀ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਵੇ ਉਹ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਪਰਤੀਤ ਨਾ ਕਰੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ’’ (ਮਰਕੁਸ 16:16)। ਬਪਤਿਸਮਾ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਦਮੀ ਮਸੀਹ (ਰੋਮੀਆਂ 6:3, 4) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ (1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 12:13) ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38)।

ਗ੍ਰੋਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਤਸਲੀਸ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (3:17 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ‘‘ਨਾਮ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*onoma*) ਇਕਵਚਨ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦ੍ਰਾਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਸਲੀਸ ਜਾਂ ਤ੍ਰਿਏਕਤਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ, ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 12:4-7; 2 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 13:14; ਅਫਸੀਆਂ 4:4-6; 1 ਪਤਰਸ 1:2; ਯਹੂਦਾ 20, 21)।

ਆਮ ਵਿਚਾਰ ਭਾਵੇਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਅਰਥ ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਭਲਾ ਇਹ ਇਕ ਛਾਰਮੁਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵਿਚ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38; 10:48) ਜਾਂ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵਿਚ’’ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:16; 19:5)।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕਾਂ ਬਹੁਤਿਸਮੇ ਦੇ ਮਗਰ ਦੇ ਇੱਖਤਿਆਰ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ‘ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘ਦੇ ਇੱਖਤਿਆਰ ਨਾਲ’ ਖੁਦਾਈ ਵਿਚ ਕੋਈ ਛੁਟ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰੰਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਰੋਧਾਭਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਯੂਨਾਨੀ ਉਪਸਰਗ ‘‘ਵਿਚ’’ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਉਪਸਰਗ (*eis*) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਵਿਚ’’। ‘‘ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘‘ਤ੍ਰਿਏਕ’’ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਨਿਸ਼ਠਾ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ।

‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਓ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰੋ’ (28: 20)

²⁰ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਓ ਭਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਜੁਗ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 20. ਬਹੁਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸੁਰੂਆਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅੰਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਅਹਿਮ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦੱਸਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲ ਤਕ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸਚਿਆਈ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣੀ ਸੀ (ਯੂਹੇਨਾ 14: 26; 15: 26, 27; 16: 12–15)। ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਚੇਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: ‘‘ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਤੱਤਨ ਅਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹੋ’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 42)।

‘ਮੈਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ’ (28: 20)

²⁰ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਜੁਗ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 20. ਯਿਸੂ ਨੇ ਗ੍ਰੰਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਆਪਣੀ ਬਣੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ: ‘‘ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਜੁਗ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।’’ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਤਦੇ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦ ਮਸੀਹ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਦਗੀ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਤਦ ਤਕ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੱਤੀ 1: 23 ਬਾਲ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ‘‘ਇਮਾਨਏਲ’’ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਲਈ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ‘‘ਇਮਾਨਏਲ’’ ਨਾਮ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਹ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡੇ ਅਸੰਗ’’ ਹੈ।⁵

ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗ੍ਰੇਟ ਹੋਣਾ (28:18-20)

ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮੱਤੀ 28: 18-20 ਆਪਣਾ ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ‘‘ਗ੍ਰੇਟ’’ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਕਦੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਪਿਟਿਆ ਜਾਂ ਨਾਸਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੁਣ ਤਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁਕਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਛੇ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ‘‘ਗ੍ਰੇਟ’’ ਭਾਵ ਮਹਾਨ ਹੈ: (1) ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ (ਅਫਸੀਆਂ 3: 8-11), (2) ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ (7: 29; 28: 18), (3) ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਹੋਣਾ (28: 19; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 26: 16-18), (4) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਅਫਸੀਆਂ 2: 13-19; 4: 4-6), (5) ਇਸਦਾ ਸਦਾ ਤਕ ਰਹਿਣਾ (28: 20), ਅਤੇ (6) ਜਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਇਸਦਾ ਸਰੋਤ (16: 26)।

ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ (28:18-20)

ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਸੂ ਕੋਲ ਪੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਆਖਰੀ ਕੰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਣਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਆਖਰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਗ੍ਰੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ’’ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ‘‘ਇਸ ਨੂੰ ਜੁਗ ਦੇ ਅੰਤ ਤੀਕਰ’’ (28: 20) ਉਸਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੁਰਾ ਵੇਰਵਾ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਚਾਲੀ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ (28: 18-20; ਮਰਕੁਸ 16: 15, 16; ਲੂਕਾ 24: 46-49)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਆਰ. ਟੀ. ਫ੍ਰਾਂਸ, ਦ ਗੈਸਪਲ ਅਕਾਰਡਿੰਗ ਟੂ ਮੈਥਿਊ, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1985), 412. ²ਇਸ ਸੀਮਿਤ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਓ: ‘‘ਜਾਓ ਅਤੇ ਤੁਰਦੇ ਤੁਰਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਆਖੋ’’ (10: 6, 7)। ³ਲਿਓਨ ਮੌਰਿਸ, ਦ ਗੈਸਪਲ ਅਕਾਰਡਿੰਗ ਟੂ ਮੈਥਿਊ, ਪਿੱਲਰ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1992), 746, n. 30. ⁴ਫ੍ਰਾਂਸ, 414. ⁵ਰੋਬਰਟ ਐਚ. ਮਾਉਂਸ, ਮੈਥਿਊ, ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਪੀਬੋਡੀ, ਮੈਸਾਚੁਸੇਟਸ: ਹੈਂਡ੍ਰਿਕਸਨ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1991), 268.